

✓ vaikystė, o po to jaunystė - neamžina, ir
kaol aš nemoku džiaugtis dabarti-
nimis jaunystės dienomis. Nors žinau, kad
po to galėsiuos, jog tušūai prabėgo
patys gražiausi ~~ir~~ gyvenimo metai.

Meloma.

5/4

Rašinys

Taručių šeimos likimas romane „Lėmė
maitintoja“

Planas

I. Lėmė lietuvių valstiečio gyvenime.

II. Juvo ir Monikos Taručių gyvenimas.

1. Juvas Tarutis:

- a) „Lietuva visus laimingus padarys“;
- b) „^{energingas} ^{ir veiklus}“ rūpestingas tėvas ir vyras;
- c) darbštus valstietis.

2. Monika:

- a) mylinti motina ir žmona;
- b) „prašo už mane bėdnesnis-negaliu“;
- c) naivi, švelni, moteriška;
- d) „aklas tu, dieve, ir kurcias“.

III. Taručių šeima - tipiška lietuvių šeima.

5.

12.14

Rašinys

Taručių šeimos likimas romane „Lėmė
maitintoja“

Planas

I. Lėmė - visos lietuvių valstiečio viltys.

II. Juvo ir Monikos ^{Taručių} gyvenimas. ~~40x~~

a) „Lietuva visus laimingus padarys.“

Žemė... Turbūt nėra kitos tokios tautos,
kurios žmonės būtų taip prie žemės prisiri-
šę, kaip lietuviai. Žemė - jų praeitis ir atei-
tis. Nėra lietuvių valstiečio gyvenimas susi-
jęs su žeme. Ji - maitintoja, ji visos vilčių ^{su} ~~simbolis~~
simbolis. Apie žemę liaudis kūrė įvairius
parakojimus, dainas. Tikėvina daržbūvio di-
na buvo sutinkama ir palydima įvairiomis
dainomis. beveik visos kalbos kaime vėn apie
žemę. Nesutarimai ir pyktis kyla taip pat
dėl žemės. Ji buvo šventa nuosavybė, perei-
davo iš vienos kartos į kitą kitai. Todėl
1922 metų žemės reforma teikė daug vilčių
dėl šviesesnės ateities, geresnio gyvenimo, beve-
miams

Ir Jerui Taručiai, kaip ne vienam ma-
žaižemiui valstiečiui, ši žemė daug žadi-
jo: joje buvo visos jo vilčių, jo laimė, jo
duona, su žeme susietos visos naujos sva-
jonės. „Bet palauk, kai turėsime atliekamo
pinigo, pamatysi, ką atstaigysiu!.. Nupirkiau
gataus miety, užtersiu sklygą... padarysiau

tikrą botanikos sodą... Tada pasikviesim presiden-
tą...“ Juras tikėjo, kad „dėtuva visus laimin-
gus padarys“. Tikėjosi geriausiai sutvarkyti savo
ūkely, pasistatyti namą ir ~~ramu~~ gyventi jame
su savo Monikaute ir vaikais. Tikėjo, kad visi
žmonės taps laimingais. Tačiau... „dėl to mo-
kio gabalo dar bus kraujo, oi dar pjaunsi
broliu su broliu.“ „Geres kaimynus išskyrė riau-
res linijos.“

Juras Tarutis visur ir visada buvo pu-
mas, energingas, judrus, veiklos žmogus. Nei vi-
nas juokis, nei vienas renginys nejuokdavo be
jo. Tačiau Monikę godino toks juro ener-
gingumas, veiklumas: „Ovėtinau, ko tu ten len-
di, ar maną, vaiko neturi! Kam tau susi-
dit, dar išves į katorgą.“ Bet Juras nek-
kausė, ^{nes} jis manė, kad Lietuva be jo prašus.

Linoma, Tarutis rūpinosi savo šeima. Jis
buvo rūpestingas tėvas ir vyras. Juras nus-
prendė savo Haziukę leisti į mokyklą. „Jis
džiaugėsi, kad vaikas godžiai ejo par-
kolintas iš seminariato knygas ir verki, jei-

gu kur suprato ar negalėjo jam nieko pa-
aiškinti:

Juras mylėjo savo Moniką - paprastą
ir mielő, naiivę, simpodiškę ^{o maldę} kėimę.
Jis buvo švelnus Monikai, cėpestingas, at-
dangę vaikams. „Palauk, kur nors juk rei-
kis ję nuvest, kad pavidžiaugty mano ma-
myti. Dieba, pluša, be kėtis, gyvėlių - nieko
nemate, tegul pašvelę j operę.“

97. Tarutis visada veršė j mokę, nenorėjo
bėti tamxi^{us} pastumdėlię, norėjo daugiau
žinoti ir suprasti. „Ot, miš kę galie nusi-
lenkt - prieš mokę...“ Jis trokšta, kad ir jo
žmona, ir sėnus galėty suprasti tai, kas gra-
žu ir kilnu. Jis moko savo Monikę ne tik
pėmyjį raidėjį, bet ir atbaklumo: „... Palauk,
tu dabar kaip tas mūsų Haxelis mokai-
si tik vaikščioti. Suaugusioms kur kas sun-
kiaue, per daug susitėpėjū. Jau viena ko-
jė remi... įamatyti, visai kitas žmogus būti.“

Avanoris buvo ir darbštus, atbaklus
valstietis. Šiekvieno naujo sumanymo jis quėb-

davoni su įkvėpimu. „Dau niekad Juras su-
tokiu atbaklumu repluō kaip šį kartę. ...
Dumblinas, apskęty nuo naktis taškėi, pa-
skatintas naujo sumanymu... Tarutis buvo
valingas žmogus ir optimistas. Jis likdavo
tvirtas, nepaluōdavo visomis gyvenimo va-
landomis. Jis šis laikę turėjo švėrių vil-
čių. Ir po kiekvienos nelaimės jis vis
tik neprarasdavo visų vilčių, vis ti-
kėjo, tikėjo... Gyvenimas supiro ve pačias
gražiausias, tyriausias Juro sąjones. Gra-
žiai, tyrai miėli reilgai telėmta lyoletė Jung-
jė Monika, geroji, tyljoji, darbštjoji Monika, miš-
ta. Žuwa ir Juro sėnelis Stanickas, mišta
kitas sėnelis, o galiausiai - varnėtinės.
Visko netėks, Juras pusiakė, nes tikėti jau
nėra kuo. Juras pagaliau suprato, kad
ne koks jis buvo naiivus, patikėdamas,
kad „Lietuva visus laimingais padary.“

Monika - vienas tipiškausių lietuvių mo-
tes paveikslų mūsų literatūroje. Rašytojas
labai tikroviškai ir patraukliai piešia Mo-

nikos paveikslų, neslėpdamos savo simpatijas
šiai herof^{el.} Jos paveikslas ypač lyriškas.
P. Arika labai meistriškai atskleidė mylinčią,
moterišką moters širdį, parodė jos džiaugsmus,
rūpesius. Monika atsidavusi šimtai, ge-
rasirdė, nuo širdies norinti padėti vargstan-
tiems, nors pačios gyvenimas ne rožėmis klo-
tas. „Štai at padarysiau, kad tokie ~~ne~~ širdis
mano: prašo už mane bėdnesnis - negaliu.“
Tautienė moka panaikoti, nepalūžti sunkio-
mis gyvenimo valandomis. Monika mums
labai artima, traukia jos, dvaras tyrumas,
švelnumas, moteriškumas. „Diskom jautri, greit
pūimanti kiekvieną smulkmeną, paprastes sė-
los moteriškai, Monika šimtai užsidegi užuo-
jauta, patirino asaromis, išsiliejo juokas. Jos tas
staigumas reaguoti į jo apnepančius reiš-
kinis, įvykius dažnai būdavo per anksty-
vas, perdėtas, per greitas gal tik todėl,
kad ji viską emė širdimi? Ji - jautri
moteris, mylinti savo vaikus. Bet O džiaug-
mo, malonumo gyvenime ji patyrė mašai.

Ji buvo nemačiusi miesto, ~~nieka~~ gyveno savo ma-
šame pasaulėlyje, galvodama, kad aplink
daugiau nieko nėra, išskyrus gimtoji kaime,
mylinti ir mylimą vyrą ir mielus vaikus.

Kaubingos nelaimės viena po kitos gūvo
ant glėbių Monikos pečių. Juk vaikus mitis-
pats skaudžiausias smūgis motinai. Moji
religinga, bet, matydama gyvenime daug
nelaimybes, apgaulės, istorie: „Aklas tu, die-
ve, ir kurtas. Nėra tavęs vargšui šmogui.“

Svėros, džiaugsmo, laimės troškta Monika
iki paskutinės gyvenimo minutės. [Rašytoja
švelniai, lyriškai, šiltai, su švelniu jumo-
u vaizduoja Tautienės gyvenimą, kuriame
tik maža džiaugsmo. ~~Monikos ir juo šeima -
Tokių šeima, kaip juo ir Monikos, buvo~~
+ juo ir Monikos šeima buvo viena iš dau-
gelio lietuvių valstiečių šeimų. Nors ir daug
jėmų teko išgyventi, tačiau, man atrodo,
ji buvo laimingi. Laimingi, nes tarp jų ^{st.}
buvo labai grafi meilė ir bendras, ti-
kėjimas. Visą gyvenimą nepaprastai tikėjimas

gvesnīu ir Svētēsniū gļoņimū.

Mōlōmū.

5/5-

21.
Raiņnys

Laišķas draugēi

Labas, Dalia,

Štai jau savaite, kai mes nesima-
tome ir nesikalbame, nes tu isvaizicavai
atostogauti, d' kaime. Is' jauēu, kad
man kaško teiksta; kašķas ne dais.
Kēlis kaktus buvau piejūsi pie telfo-
no, bet, prisiminusi, kad taogs nira na-
mie, nūeidavau. Parvodo, ai papras-
ciausiai parilgau taogs. Juk mes,
turēt pirmo karto isiskyeime to-
kiam ilgām laikui ir nesikalbe
tais ilgai nesikalbame. Todēl ai nus-
prendēziau parāyti tau laišķo.